

अनुसूची २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ सँग सम्बन्धित)

रुन्टीगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: १

संख्या: १

मिति: २०८१/०९/२९

भाग-१

रुन्टीगढी गाउँपालिका

बाली तथा पशु बीमाको प्रिमियममा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि २०८०

गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०८१/०९/२२

प्रस्तावना,

कृषि नै रुन्टीगढी गाउँपालिकाको विकासको आधार भएको सन्दर्भमा कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा भएका जोखिमहरू कम गर्न बाली तथा पशु विमा लागु गरी कृषि व्यवसाय तर्फ अधिक भन्दा अधिक कृषकहरूलाई आकर्षण गरी कृषि क्षेत्रमा निजी फर्म, समुह तथा सहकारीको माध्यमबाट कृषिको व्यवसायीकरण गर्न आवश्यक भएकोले प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी रुन्टीगढी गाउँकार्यपालिकाले बाली तथा पशुबीमा सम्बन्धी अनुदान कार्यविधि, २०८० स्वीकृत गरी जारी गरेको छ ।

१ .संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :(१)यस कार्यविधिको नाम “बाली तथा पशुबीमा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि २०८०”रहेको छ।

(२)यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखी लागुहुनेछ।

२ .परीभाषा:विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

(क)“बाली”भन्नाले खेती गरिएका अन्न, तरकारी, फलफुल नगदेबाली,औधोगिकबाली लगायतका कृषि उपजलाई जनाउछ, यसले मत्स्यपालन, मौरीपालन, रेशम खेती, च्याउ खेती समेतलाई जनाउछ ।

(ख)“पशु”भन्नाले घरपालुवा पशु बस्तु र पन्छीलाई जनाउछ र यसले स्त्री र पुरुष दुवै जातिलाई समेटेछ ।

(ग)“गाउँपालिका”भन्नाले रुन्टीगढी गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्छ।

(घ)“कार्यालय ”भन्नाले रुन्टीगढी गाउँपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्छ।

(ङ)“कृषि तथा पशुसेवा शाखा”भन्नाले: रुन्टीगढी गाउँपालिका कार्यालयको कृषि तथा पशुसेवा शाखालाई सम्झनुपर्छ।

(च)“कार्यविधि”भन्नाले “बाली तथा पशु बीमा सम्बन्धी अनुदान कार्यविधि २०८० लाई सम्झनुपर्छ।

(छ)“ विमा शुल्क” भन्नाले कृषि तथा पशु बस्तुहरुको विमा गर्दा लाग्ने वार्षिक वा मासिम विमा शुल्क सम्झनुपर्छ।

(ज) “प्रिमियम अनुदान”भन्नालेगाउँपालिकाले कृषकहरुले गरेको कृषि विमाको प्रिमियममा दिने अनुदान रकम सम्झनुपर्छ।

(झ)“समिति ” भन्नाले बाली तथा पशु विमा कोष व्यवस्थापन समितिलाई जनाउछ ।

(ञ)“कृषक ” भन्नाले बाली तथा पशुपालन सम्बन्धी काम गर्ने समूह सहकारी तथा फर्महरुलाई समेत जनाउछ ।

३.उद्देश्यहरु :(१) कृषि क्षेत्रको दीगो विकासको माध्यमबाट कृषकहरुको जिवनस्तरमा सुधार ल्याउनुको साथ साथै समग्र रुन्टीगढी गाउँपालिकाको विकास गर्ने यसको मूल उद्देश्य रहेको छ । यसका अन्य उद्देश्यहरु देहाय अनुसार हुनेछन् :

(क) कृषकको काबु भन्दा बाहीरको परीस्थितीबाट हुनसक्ने सम्भावित जोखीम न्यूनीकरण गरी कृषकहरुलाई व्यावसायीक खेती तथा पशुपालनतर्फ आकर्षित गर्न सहयोग गर्ने।

(ख) कृषकहरूलाई व्यवसायिक खेतीको लागि प्रोत्साहन गर्ने ।

(ग) व्यवसायिक कृषकहरूको जिवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

४.कार्यक्रम लागू हुने पशुबस्तु र बालीको विवरण : (१) पशुबस्तुहरूको विवरण देहाय अनुसार हुनेछ :

(क)गाई

(ख)भैंसी

(ग)वाख्रा

(घ)भेडा

(ङ)बंगुर

(च)कुखुरा

(छ) हाँस

(ज) कालिज

(झ) बटुई

(ञ) टर्की

(ट) खरायो

(ठ) लौकाट

(२) बालीहरूको विवरण देहाय अनुसार हुनेछ :

(क)खाद्यान्न बाली :धान, मकै, गहु, कोदो,फापर, आदि

(ख) तरकारीवाली

(ग) दलहन वाली

(घ) फलफुलवाली

(ङ) तेलहन वाली

(च) माछा

(छ) मौरी

(ज) रेशम

(झ) च्याउ खेती

५. बालि तथा पशु विमा प्रिमियम दावी सम्बन्धी मापदण्डः(१) बाली तथा पशु विमा दावी गर्न देहाय बमोजिम मापदण्ड पुरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

(क) रुन्टीगढी गाउँपालिका भित्र कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय गरेको हुनुपर्नेछ ।

(ख) तरकारीवालीको हकमा कम्तीमा ३ रोपनी वा सो भन्दा बढीमा खेती गरेको हुनुपर्नेछ ।

(ग) बाख्रापालनको हकमा कम्तीमा ५ माउँ बाख्रा पालन गरेको हुनुपर्नेछ ।

(घ) गाईको हकमा १ र भैंसीको हकमा कम्तीमा १ माउँ भैंसी पालन गरेको हुनुपर्नेछ ।

(ङ) माछाको हकमा कम्तीमा १००० भुरा पालन गरेको ।

(च) बंगुरको हकमा कम्ती २ माउँ बंगुर पालन गरेको हुनुपर्नेछ ।

(छ) फलफुलको हकमा कम्तीमा २० वटा रुख लगाएको र विरुवाको हकमा ५० थान लगाएको हुनुपर्नेछ

(ज) पंक्षिको हकमा १०० वटा सम्म पालन गरेको हुनुपर्नेछ ।

(झ) रेशम किराको हकमा कोष व्यवस्थापन समितिको शिफारिसमा कार्यपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

(ज) मौरीको हकमा कम्तीमा १० घर भएको हुनुपर्नेछ ।

(ट) च्याउ खेतीको हकमा कम्तीमा एक टहरोमा खेती गरेको हुनुपर्नेछ ।

तर, टर्की र यस्तै ठुलो जातको पंक्षिको हकमा २० वटा सम्म भएको हुनुपर्ने छ ।

(ठ) कुनै विमा कम्पनिबाट विमा गराएको हुनुपर्नेछ ।

(ड) अन्यत्र कतैबाट प्रिमियम वापतको रकम प्राप्त नगरेको हुनुपर्नेछ ।

(ढ) समूह/सहकारी/फर्मको हकमा नियमानुसार दर्ता,कर चुक्ता तथा नविकरण गरेको हुनुपर्नेछ ।

६.विमा प्रिमियम अनुदान प्रदान गर्ने व्यवस्था :(१)विमा प्रिमियम अनुदान देहाय अनुसार प्रदान गरिनेछ ।

(क) विमा प्रिमियम अनुदान प्रदान गर्दा कृषकले बुझाउने रकमको पहिलो पटक ५० प्रतिशत र नविकरण गर्ने प्रकृतिको विमा भए त्यस पछिको प्रथम पटक नविकरण गर्दा २५ प्रतिशतका दरले प्रिमियम अनुदान रकम प्रदान गरिनेछ ।

(ख) विमा प्रिमियम अनुदान माग गर्दा विमा प्रिमियम भुक्तानि गरेको १५ दिन भित्रविमालेख, प्रिमियम बुझाएको रसिद,नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी संलग्न राखी अनुसूची १ बमोजिमको निवेदन गाउँपालिका कार्यालयमा दिनुपर्नेछ ।

(ग) प्रिमियम अनुदान माग गरेमा कागजात पुरा भएको र कुनै विवाद नभएमा १ महिना भित्र भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।

(घ) माथी जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि आ.व.२०८०।८१ को लागि प्रथम पटक खण्ड (क) बमोजिमको विमा गर्दा कृषकले बुझाए बराबरको पुरै प्रिमियम अनुदान प्राप्त गर्नेछ ।

७.बाली तथा पशु बीमा कोष संचालन व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था: (१) कृषि तथा बालीको प्रिमियम अनुदान सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्नको लागि देहाय बमोजिमको समिति रहनेछ ।

(क) उपाध्यक्ष	संयोजक
---------------	--------

(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
-----------------------------	-------

(ग) आर्थिक विकास समितिको संयोजक	सदस्य
---------------------------------	-------

(घ) कृषि शाखा प्रमुख	सदस्य
----------------------	-------

(ड) पशु शाखा प्रमुख	सदस्य
---------------------	-------

(२) समितिमा आवश्यकता अनुसार एक पटकमा दुई जना सम्म आमन्त्रितको रूपमा बोलाउन सकिनेछ ।

(३) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) बाली तथा पशु विमा सम्बन्धी नीति योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने

(ख) बाली तथा पशु विमा कार्यान्वयन सम्बन्धमा आइपरेका विवाद तथा समस्याहरुको समाधानगर्ने

(ग) बाली तथा पशु विमाबाट परेको प्रभावको मूल्याङ्कन गरी सुझावहरु कार्यापालिकामा शिफारिस गर्ने

(घ) बाली तथा कृषि विमाकोषको लागि आवश्यक पर्ने वार्षिक बजेटको अनुमान गरी कृषिशाखा मार्फत प्रस्ताव पेश गर्न लगाउने ।

(ङ) तत् सम्बन्धी आवश्यक अन्य कामहरु गर्ने

८. बाली तथा पशु विमा कोषको स्थापना: (१) बाली तथा पशु विमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नको लागि एउटा छुट्टै कोषको स्थापना गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा देहाय अनुसारको रकम जम्मा गरिनेछ :

(क) गाउँपालिकाबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम

(ख) संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम

(ग) विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरुबाट बाली तथा पशु विमाको लागि प्राप्त हुने रकमहरु

(घ) अन्य निकायहरुबाट प्राप्त हुने रकमहरु

९. कोषको संचालन सम्बन्धि व्यवस्थाः कोषको संचालन देहाय बमोजिम गरिनेछ ।

(क) कोषमा प्राप्त हुने रकम क वर्गको बैकमा समितिको नाममा खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

(ख) कोषको खाता संचालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत र लेखा प्रमुख वा निजले तोकेको लेखाको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

(ग) कोषको रकम विमा प्रिमियम अनुदानको लागि मात्र खर्च गरिनेछ ।

(घ) कोषको लेखा परीक्षण सम्बन्धी कार्य कार्यालयको अन्य आर्थिक कारोबारको जसरी गरिनेछ ।

१०. यो कार्यविधि कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै दुविधा भएमा कार्यपालिकाले बाधा अडकाउ फुकाउने कार्य गरी सहजीकरण गर्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ५ को (१) को खण्ड (ग) संग सम्बन्धित)

कार्यालमा पेश गर्ने प्रस्तावको नमूना

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू

रुन्टीगढी गाउँपालिकाको कार्यालय

होलेरी, रोल्पा

विषय: बाली तथा पशुविमा प्रिमियम अनुदान उपलब्ध गराइपाउँ

प्रस्तुत विषयमा मैले/हामिले खेति/ पालन गरेवापत.....
कम्पनिमा रु..... को महिने/वर्षे प्रथम पटक/ प्रथम पटक
नविकरणविमा गरेको छु । सो विमा गरेवापत मैले/हामीले जम्मा रु. प्रिमियम बुझाएको छु/छौ ।
अतः गाउँपालिकाको बाली तथा पशु विमा प्रिमियम अनुदान कार्यविधि, २०८० को प्रावधान बमोजिम
विमा प्रिमियम अनुदान उपलब्ध गराइपाउन तलका कागजात सहित यो निवेदन दिएको छु/ दिएका
छौ । व्यहोरा साँचो हो, झुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहला बुझाउला ।

संलग्न कागजातहरू

१. विमा लेखको प्रतिलिपि

२. प्रिमियम बुझाएको रसिदको प्रतिलिपि

३. नागरिकताको प्रतिलिपि

४. विमा गरीएको बाली वा पशु रङगिन बस्तुको फोटो

निवेदक

दस्तखत :

कृषसमूह सहकारीकोकनाम,थर :

कृषक फर्म/समूह/ सहकारीको नाम,थर :

ठेगाना:

सम्पर्क नं .:

मिति

आज्ञाले,
धनि प्रसाद खड्का
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत